

Na rokovanie vlády SR
Dňa 28. novembra 2019
K materiálu č.28830/2019
K bodu č. 4

S T A N O V I S K O

k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

I.

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony predkladá na rokovanie vlády Slovenskej republiky minister práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky Ján Richter ako iniciatívny materiál.

II.

Navrhovaná právna úprava predstavuje novú koncepciu zabezpečenia starostlivosti o chorého príbuzného v jeho domácom prostredí, v rámci ktorej sa zavádza inštitút osobnej starostlivosti v prirodzenom prostredí osoby a súvisiaca nová kategória dávky ošetrovné, ktorá je poskytovaná zo sociálneho poistenia poistencovi, ktorý chorého príbuzného osobne a celodenne ošetruje.

Cieľom úprav v nemocenskom poistení je zavedením novej kategórie dávky ošetrovné, tzv. dlhodobé ošetrovné, kompenzovať dočasnú stratu príjmu poistenca, ktorý osobne a celodenne ošetruje chorého príbuzného v prípade, kedy bol tento v dôsledku náhlej zmeny zdravotného stavu hospitalizovaný a prepustený zo zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti do domáceho prostredia, resp. príbuznú osobu, ktorá sa pre nevyliciteľné ochorenie nachádza v terminálnom štádiu ochorenia alebo v štádiu na konci života. Prínosom navrhovanej právnej úpravy je, že nemocensky poistené osoby, ktoré vykonávajú osobnú starostlivosť v prirodzenom prostredí (a teda nemôžu vykonávať po uvedení obdobia ošetrovania zárobkovú činnosť), budú mať zabezpečený príjem dávkou zo sociálneho poistenia počas podstatne dlhšieho obdobia, ako tomu mohlo byť doteraz, pričom sa budú môcť pri výkone starostlivosti, vzhľadom na jej náročnosť, za zákonom stanovených podmienok strieďať.

Vzhľadom na poznatky z aplikačnej praxe a predkladané požiadavky poistencov sa v súvislosti s dávkou ošetrovné predlžuje aj maximálne obdobie poskytovania tzv. krátkodobého ošetrovného z 10 na 14 dní a rozširuje okruh príbuzných osôb, ošetrovaním (resp. zabezpečovaním starostlivosti) ktorých môže nemocensky poisteným osobám vzniknúť nárok na ošetrovné. Všetky uvádzané opatrenia prispievajú k efektívnejšiemu zabezpečeniu starostlivosti o chorého príbuzného v jeho prirodzenom prostredí.

Za účelom vykonania navrhovaných zmien v nemocenskom poistení sa nevyhnutnej miere vstupuje aj do nasledovných zákonov:

- zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zákona č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zároveň sa vzhľadom na potrebu zabezpečiť nevyhnutné zmeny informačných systémov podmieňujúcich vykonateľnosť nižšie uvedenej právnej úpravy navrhuje posunúť účinnosť niektorých ustanovení:

- zákona č. 317/2018 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony,
- zákona č. 385/2019 Z. z. o kompenzačnom príspevku baníkom a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zákona č. 393/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

Návrh zákona nie je predmetom vnútrokomunitárneho pripomienkového konania.

Prijatie predloženého návrhu zákona bude mať podľa predkladateľa vplyv na rozpočet verejnej správy, vplyv na podnikateľské prostredie, sociálne vplyvy, vplyv na manželstvo, rodičovstvo a rodinu a vplyv na informatizáciu spoločnosti. Návrh zákona nebude mať vplyv na životné prostredie a ani vplyv na služby verejnej správy pre občana.

Návrh zákona je podľa predkladateľa v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi a nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, zákonmi Slovenskej republiky a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi, medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná, ako aj s právnymi záväznými aktmi Európskej únie.

III.

Návrh zákona nebol predmetom rokovania Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky.

IV.

Sekcia vládnej legislatívy Úradu vlády Slovenskej republiky odporúča vláde Slovenskej republiky návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony **schváliť, avšak s týmito legislatívno-technickými pripomienkami:**

K Čl. I

V úvodnej vete je potrebné za slová „zákona č. 385/2019 Z. z.“ vložiť slová „zákona č. 390/2019 Z. z.“.

K Čl. II

V úvodnej vete je potrebné slová „zákona č. 139/2019 Z. z. a zákona č. 231/2019 Z. z.“ nahradiť slovami „zákona č. 139/2019 Z. z., zákona č. 231/2019 Z. z. a zákona č. 383/2019 Z. z.“.

K Čl. IV

V úvodnej vete je potrebné slová „zákona č. 310/2019 Z. z. a zákona č. 321/2019 Z. z.“ nahradiť slovami „zákona č. 310/2019 Z. z. , zákona č. 321/2019 Z. z. a zákona č. 343/2019 Z. z.“.

Bratislava 28. novembra 2019